

*Кравчуновська А.О.,
студентка факультету економіки та бізнес-адміністрування,
Національний авіаційний університет, м. Київ*

*Кочетков В.М., д.е.н.,
професор кафедри бізнес-аналітики та цифрової економіки,
Національний авіаційний університет, м. Київ*

СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ БІЗНЕС-АНАЛІТИКИ НА ПРИКЛАДІ ТРАНСПОРТНОЇ КОМПАНІЇ

Призначення бізнес-аналітики – отримати знання про бізнес із даних з використанням різних апаратно-програмних технологій, які дають можливість організаціям перетворювати дані на інформацію, а потім інформацію на знання.

Інформація – це те, що людина може зрозуміти про реальність (те, що допомагає людині зрозуміти реальність і сформулювати відповідь на питання «Що це таке і як воно влаштоване?») [1].

Знання – те, що у бізнесі використовується для прийняття рішень: розуміння у тому, як треба діяти. У процесі організації інформації для отримання знання часто застосовують сховища даних, а представлення цього знання користувачам – інструменти бізнес-інтелекту. Кошти бізнес-інтелекту та сховищ даних покликані знаходити в масивах даних та інформації саму суть. Вони не намагаються повністю замінити людину, а використовуються для формування гіпотез, інтуїції, що базується на підсвідомості та особистому досвіді.

Отже, бізнес-інтелект у широкому значенні слова визначає:

1.1 Процес перетворення даних на інформацію та знання про бізнес для підтримки прийняття покращених та неформальних рішень;

1.2 ІТ (методи та засоби) збору даних, консолідації інформації та забезпечення доступу бізнес-користувачів до знань;

1.3 Знання про бізнес, здобуті в результаті поглибленого аналізу детальних даних та консолідованої інформації.

Аналітика даних — це загальний опис сучасного аналітичного процесу. А бізнес-аналітика має більш вузько спрямований характер і як інструмент стає все популярнішою і важливішою для компаній по всьому світу в міру збільшення загального обсягу даних [2].

Використовуючи хмарні інструменти аналітики, компанії можуть консолідувати дані з різних відділів, щоб отримати єдину картину та оцінити, як показники одного відділу впливають на інші.

Аналітика бізнес-даних складається з багатьох окремих компонентів, які, працюючи разом, надають результати аналізу. Інструменти бізнес-аналітики мають справу з елементами обробки даних та створення статистичних показників за допомогою звітів та візуалізації, але фактично процес починається зі створення інфраструктури для введення цих даних.

Стандартний робочий процес для бізнес-аналітики виглядає так:

Збір даних → глибинний аналіз даних → дескриптивна аналітика → предиктивна аналітика → візуалізація та звітність.

Промислова революція на транспортних підприємствах – це коли власник корпорації отримує не набір залізак та інструкцій, а повний комплекс послуг та компетенцій, здатних принципово змінити стиль управління виробництвом та підвищити економічний ефект. Керівник компанії, будучи в будь-якій точці планети, в один клік отримує повну інформацію про роботу свого підприємства. Це дозволяє топ-менеджерам робити правильні висновки та приймати ефективні управлінські рішення.

На дохід і витрати помітно впливають лише кілька основних параметрів із величезної кількості показників, які збирає система моніторингу. Ось ці п'ять

«золотих» параметрів: час роботи; ставка, за якою здійснюються магістральні перевезення; витрати палива; відсоток порожнього пробігу; вартість палива.

Система моніторингу дає лише загальний набір даних, проте не може відповісти на питання, пов'язані з ключовими параметрами: які логісти та диспетчери працюють менш ефективно, які клієнти платять більше тощо. Іншими словами, система моніторингу не дозволяє відповісти на питання щодо покращення бізнес-процесів.

Потрібно підключити інструменти бізнес-аналітики, які збирають інформацію із системи моніторингу, самої платформи, інструментів автоматизації менеджменту та ERP-систем клієнтів. За підсумками отриманих даних створюються візуалізації, за вимог конкретного бізнесу. Система повинна містити інформацію про виручку, пробіги та рейтинги. Ключові показники можна дивитися й по персоналіях: клієнта, логіста, виконавця.

Прикладом такої системи є проєкт Artifleet. Робота платформи Artifleet побудована так, щоб одразу на вході збирати якісні дані. Це є критичною умовою для ефективної роботи, оскільки інформація передається лінійному менеджменту в реальному часі. [3]

Однак, перш, ніж можливостями технологій ВІ можна буде скористатися в реальному масштабі часу, самі сховища даних повинні пройти кілька фаз розвитку, щоб принципово можна було отримувати відповіді на ключові питання: «Що сталося, чому це сталося, що може статися, що відбувається взагалі у компанії, і що має статися?». І звичайно, ніякі сервіси власними силами не зможуть забезпечити, щоб дані, системи показників та критерії прийняття рішень були несуперечливі в масштабах усієї компанії. Багато, як і раніше, визначатиме методологія, інформаційні моделі, управління даними, метаданими та слабо структурованим контентом.

Список використаної літератури:

1. Гусаріна Н.В. Оцінка загальної кількості інформації для складання прогнозів адекватних змінам зовнішнього середовища в умовах невизначеності. *Економічний дискурс*. 2018. Вип. 1. С. 98-105.
2. Пономаренко І. В. Бізнес-аналітика як ефективний інструмент обробки даних / І. В. Пономаренко, А. В. Телеус // *Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку*. 2020. № 23. С. 64-70.
3. Zdnet – Technology News, Analysis, Comments and Product Reviews for IT Professionals [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zdnet.com>.

*Кузьміна О.В., к.е.н.,
доцент кафедри бізнес-аналітики та цифрової економіки,
Національний авіаційний університет, м. Київ*

ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ТРЕНДИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА

В умовах глобальної трансформації економіки світу не останню роль в формуванні «здорових» економічних відносин відіграє політика держави. Однак, через зростання складнощів прогнозування розвитку економіки, а також через зміни в реагуванні бізнес-середовища на зовнішні та внутрішні впливи, відбувається поступове зменшення результативності державної політики. У зв'язку з цим на перший план виступають цифрові інструменти процесів відновлення.

Останні спостереження підтверджують той факт, що трансформація вітчизняного бізнес-середовища за допомогою цифрових інструментів вже показала певні результати – відновлення розвитку економіки через використання адитивних технологій, робототехніки, штучного інтелекту. Однак, вплив зазначених інструментів не послаблюється, а набирає все більшої сили, формуючи сучасні та майбутні глобалізаційні тренди.

На сьогоднішній день українське суспільство знаходиться в процесі переходу на новий етап свого економічного розвитку – на новий технологічний